

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn			
Åsekjær øvre			
G.nr./br.nr.			
39/3			
Kommune	Halden	Fylke	Østfold
Sogn	Berg	Prestegjeld	Berg
Eier/bruker, adr.			
Nils-Ola Østby Åsekjær, Berg L.P. 1750 HALDEN			
Gjelder:			
Utgraving av røys 4.-8. juli 1983			
Flyfoto		Kartref.	
1269 G2 R19			
Innber./rapport/reg. ved:		Dato	
Egil Mikkelsen		3. januar 1984	

Innledning

Fornminnefeltet er registrert som bestående av ca. 14 rundhauger og 1 hustuft. Bakgrunnen for undersøkelsen av et av de registrerte fornminnene, en røys, var oppdyrking av et jorde V for tunet på gården. Fornminneutvalget ved Oldsaksamlingen opphevet fredningen av røysa i møte 6.12.1982. Undersøkelsene ble finansiert av midler fra Miljøverndepartementet. I undersøkelsene deltok Egil Mikkelsen, Ingrid Falktoft Andersen og Nils-Ola Østby.

Undersøkelsene

Røysa lå ca. 10 m ØNØ for en større gravrøys ute i åkeren. Den var noe uregelmessig rund, diam. 5-6 m og høyde ca. 0.5 m. Før undersøkelsene var det fjernet en stor stein fra SV-delen av røysa. Muligens skyldes den noe uregelmessige formen at det har vært pløyet helt inn til kanten av røysa. Allerede før undersøkelsene ble det reist tvil om røysa var gravrøys.

Røysa ble gravet i to halvdeler, den sørlige først. Torv og det øverste jordlaget ble fjernet med traktorgraver.

Røysa var bygd av stein av vekslende størrelse, men med uvanlig mye små stein, mye av den skjør-brent. I ytterkanten av røysa var det flere større steiner, likeså noen i sentrum. Mellom steinene var det svart matjord, inntil ca. 20 cm dypt, under denne brun sand og grus. Noen steder var mørkere jord blandet ned i grusen.

Gårds/bruksnavn		Åsekjær øvre		s. 2	
G.nr./br.nr.		39/3			
Kommune		Halden		Fylke Østfold	

I røysa var det flere ansamlinger av trekull, skjørbrent stein og leirkarskår. Lengst i NNØ, helt i ytterkanten av røysa:

Grop med mye trekull i bunnen og blanding med skjørbrente steiner, svart jord og trekull og leirkarskår ellers i gropa. Den målte ca. 1.5 x 0.8 m og var 40-50 cm dyp. Det ble samlet trekull til datering.

Nærmere midten av røysa i NØ:

En 20-25 cm dyp ansamling av trekull og skjørbrente steiner, ca. 1.5 x 0.75 m. I og omkring denne var det mange leirkarskår.

Mellom og omkring gropa og ansamlingen var det mye skjørbrente steiner, trolig kastet ut fra disse.

Helt i kanten av røysa mot NNV:

En mindre kullplett med noen skjørbrente steiner. Kullaget her var ca. 10 cm dypt. Trekull til eventuell datering ble innsamlet.

Fire små kullpletter til ble påvist i røysa.

Som nevnt ble det funnet leirkarskår ved utgravningene.

Alle ble innmålt og lagt inn på planen sammen med andre funn. Skårene ble vesentlig funnet i det svarte jordlaget ned mot overgangen til grusen, dels i de mørkere partiene som gikk noe ned i grusen. I SV-kvadranten ble flesteparten av skårene funnet innenfor en konsentrasjon på ca. 0.5 x 1 m og i noenlunde samme nivå. I NØ-kvadranten fantes de fleste leirkarskårene i og omkring gropa og trekullansamlingen der. De fleste skårene er av grovmagret gods, gulbrunt. 100 skår er uornerte, 5 er randskår, 2 er ornert med neglinntrykk.

Spredt omkring i røysa ble det funnet klumper av brent leire, i den sørlige halvdelen særlig i ytterkantene.

Tolkning

Mistanken om at røysa ikke var en gravhaug, ble styrket ved undersøkelsene. Det ble ikke funnet noe som sikkert kan tolkes som graver. Gropene og ansamlingene av skjørbrent stein bør snarere tolkes som kokegroper, ildsteder og utkastet masse fra disse.

Kanskje skal røysa snarest tolkes som koksteinsrøys.

Gårds/bruksnavn		Åsekjær øvre	s. 3
G.nr./br.nr.		39/3	
Kommune	Halden	Fylke	Østfold

Hustuft

Ved bruk av metalldetektor i hustufta på samme fornminnefelt ble det funnet en jerngjenstand. Den ble påvist nær ildstedet i tufta og ca. 20 cm dypt, i bunnen av svart kulturlag, på overgangen til grusen i undergrunnen.

Gårds/bruksnavn	
Åsekjær øvre	s. 4
G.nr./br.nr.	
39/3	
Kommune	Fylke
Halden	Østfold

Åsekjær - funnliste

<u>Funn-</u> <u>nr.</u>	<u>Nivå</u> <u>cm.</u>	<u>Kvad-</u> <u>rant</u>	<u>Gjenstand</u>
1	167	SV	uornert leirskår (u.lks.)
2	164	"	" "
3	157	"	" "
4	164	"	" "
5	161	"	4 stk. u.lks.
6	162	"	u.lks., svalet halsparti
7	158	"	u.lks.
8	150	SØ	lks., negldekor
9	147	"	u.lks.
10	146	"	trekull
11	169	SV	4 u.lks.
12	171	"	2 u.lks. (hører sammen)
13	165	"	2 u.lks.
14	167	"	8 u.lks.
15	174	"	u.lks.
16	162	"	u.lks.
17	160	"	2 u.lks. (hører sammen)
18	170	"	"
19	176	"	"
20	172	"	2 u.lks. + 1 randskår, uorn.
21	167	"	u.lks.
22	170	"	lite beinstykke
23	166	"	u.lks.
24	174	"	2 u.lks.
25	172	"	11 stk. brent leire
26	171	"	bek (?)
27	171	"	u.lks.
28	169	"	"
29	174	"	1 randskår, uorn. + 3 stk. brent leire

forts.

Gårds/bruksnavn		Åsekjær øvre		s. 5
G.nr./br.nr.		39/3		
Kommune	Halden	Fylke	Østfold	

30	170	SV	3 u.lks.
31	164	SØ	u.lks.
32	152	"	3 små beinstykker
33	184	SV	brent leire

34	157	NV	2 u.lks.
35	154	"	u.lks.
36	147	"	(trekullplett)
37	149	NØ	u.lks.
38	145	"	"
39	139-		
	142	"	(trekullplett)
40	144	"	u.lks.
41	141	"	"
42	144	"	ubest. gjenstand
43	154	"	trekull
44	150	"	slagg
45	146	"	trekull
46	143	"	"
47	143	"	u.lks.
48	144	"	u.lks.
49	145	"	trekull
50	149	"	u.lks.
51	167	"	2 u.lks.
52	149	"	trekull
53	150	"	3 u.lks.
54	168	"	3.u.lks.
55	162	"	u.lks.
56	152	"	" + 1 randskår, uorn.
57	167	"	u.lks., svaiet (halsparti?)
58	162	"	1 randskår, uorn.+ 1 stk. brent leire
59	163	"	u.lks.

forts.

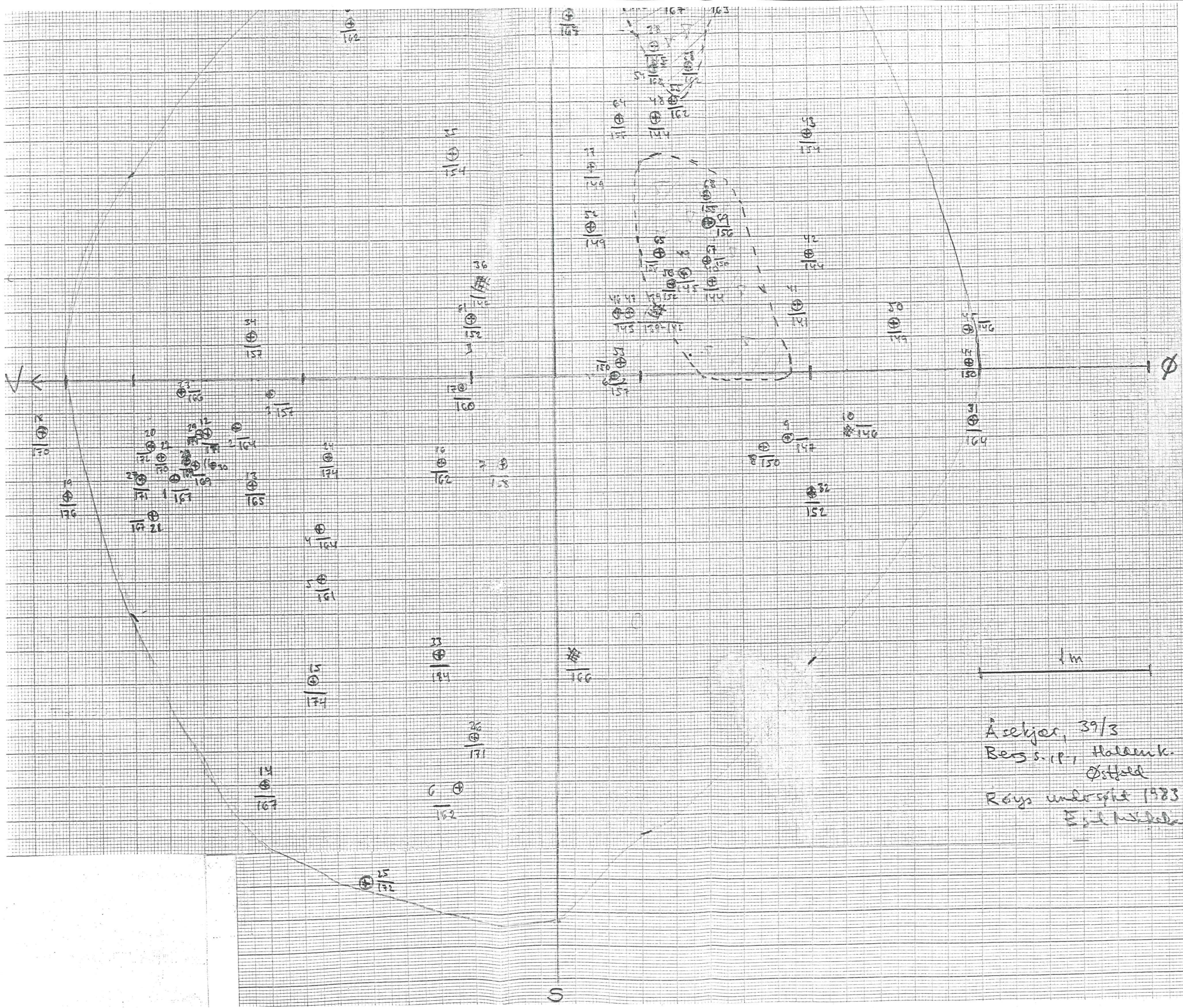
Gårds/bruksnavn		Åsekjær øvre	s. 6
G.nr./br.nr.		39/3	
Kommune	Halden	Fylke	Østfold

60	162	NV	1 lite beinstykke
61	152	"	2 u.lks.
62	157	NØ	trekull
63	173	"	trekull
64	156	"	2.u.lks.
65	156	"	trekull
66	164	"	u.lks.
67	150	"	2 u.lks.
68	155	"	u.lks. + 1 randskår, uorn.
69	156	"	5. u.lks. + brent leire
70	167	NV	u.lks.
71	173	"	trekull
72	178	"	lks., ornert med neglinn-trykk (vulst)
-	-	-	Flintkjerne, en knoll med avspaltninger
-	-	-	59 stk. brent leire
-	-	-	4 u.lks.

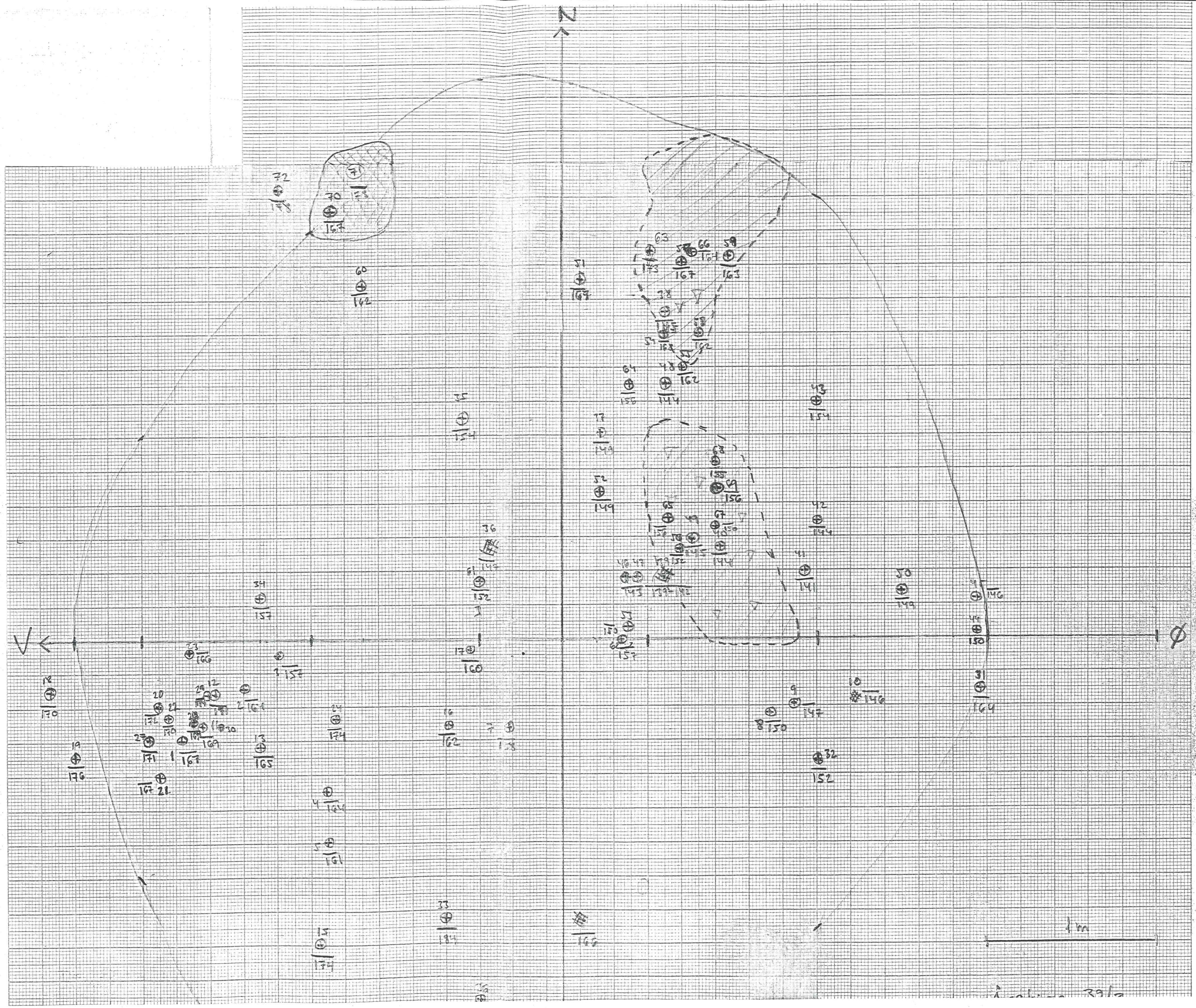
Åseljøer (39/3), Berg s. e.p., Halden k., Østfold

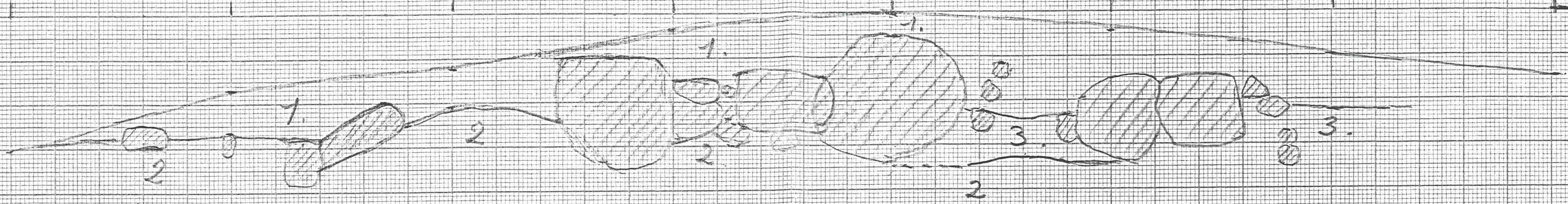
- a) 2 leirskiver smert med neyleimdykk
- b) 5 sandkiver av leirker
- c) 100 usmerte leirskiver, overveiende grovmasket, lys brunt sand, vekt 300g.
- d) 77 stykker brent leire
- e) 1 sleighklump
- f) 1 stykke bek
- g) Flintknoll benyttet som hjeme, vekt 340g.
- h) 5 beinbiter
- i) 10 beinbiter (hvar to sendt til CIM-datering).

Funnene ble gjort i en roys ved utgravninger foretatt av Ege Mikkelsen i 1983 (se rapport i for ark.).

Åsekjer, 39/3
 Bess s.r.p., Haldenk.
 Østfold
 Røys undersøkt 1983
 Esil M. Skjold

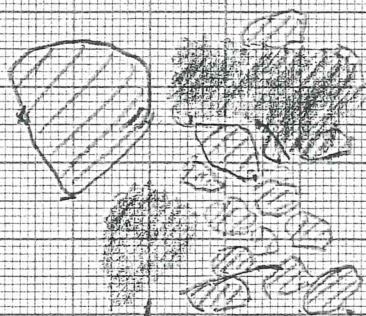

- 1. mødd
- 2. undergründ
- 3. Mand's mødd og undergründ

1m

Åseljeer (39/3), Berg s.p.,
Halden k., Østfold

Profil gennem rovs
Udgravd 1933,
Egil Mikkelsen

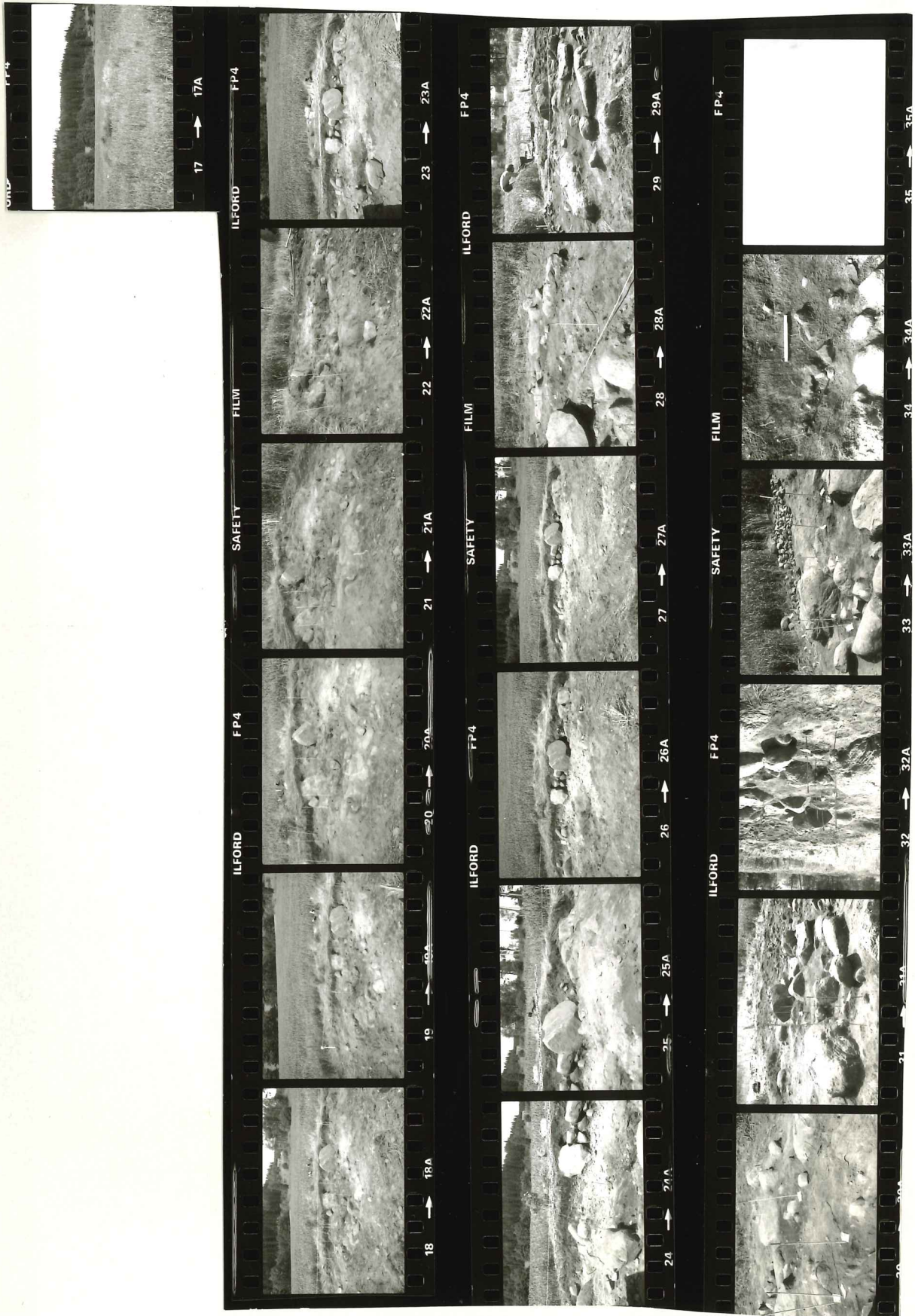
4 mm

Blått
mildt og undergrønt
iblandt mørkere steder

Åseljar, Berg s., p., Halden k.
Oslo

Urtid med UNV

Utsavnings ar tåys 1983

Åsekjær
Halden k., Østfold
Utgravning av søys 1983.

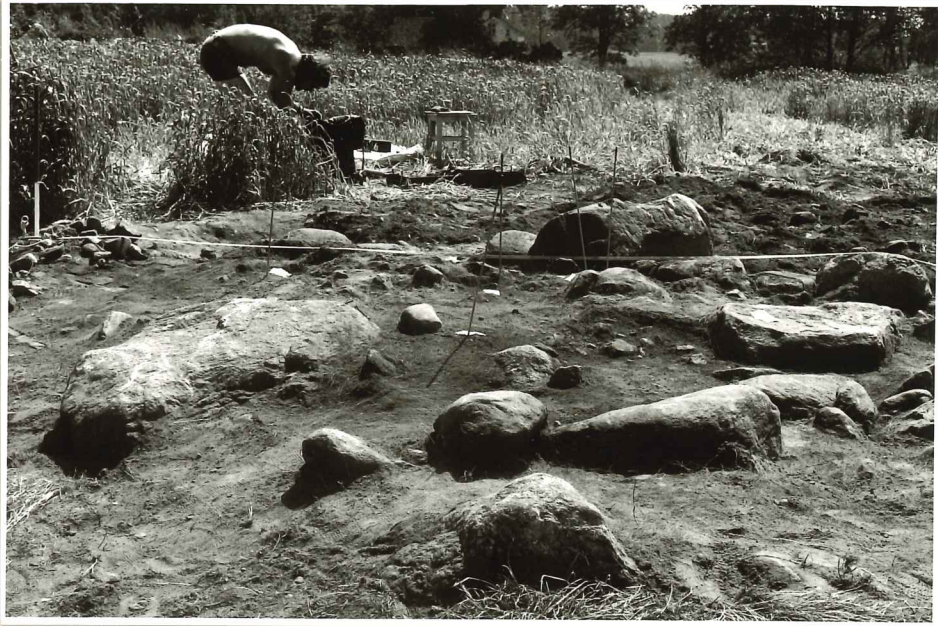
L. 3093

Søndre halvdel utgravd.

Ansattling av skjebrente steiner i sø-kuadranten.
Stikkene markerer funnsteder.

Ansamling af flint, skjoldformede stener og lirkærstener
i NØ-kvadranten, mellem de store søstene.

Nærbille af det., under udgravning.